

Utlåtande 2011:170 RII (Dnr 303-2095/2011)

Taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin att gälla från och med den 1 januari 2012
Förslag från trafik- och renhållningsnämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin fastställs, i enlighet med trafik- och renhållningsnämndens förslag enligt bilaga 2, att gälla från och med den 1 januari 2012.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton anför följande.

Ärendet

Trafik- och renhållningsnämnden har den 19 oktober 2011 beslutat om taxa för 2012 för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inkl. taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin. Taxan föreslås gälla från och med den 1 januari 2012.

Trafik- och renhållningsnämndens förslag till taxa för 2012 innebär i likhet med tidigare år en självfinansierad taxa. Inga abonnemang föreslås vara avgiftsfria för kunden. Taxan bygger på samma sätt som tidigare på att kunden debiteras för beställd behållarvolym eller faktisk hämtad vikt på avfallet. Trafik- och renhållningsnämnden gör bedömningen att en styrning via taxan när

det gäller vissa typer av abonnemang är nödvändig för att på lång sikt säkerställa en trygg, stabil och kostnadseffektiv hämtning för avfallskunderna.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att trafik- och renhållningsnämndens förslag till taxa för hushållsavfall 2012 är välmotiverad och välgrundad. Kontoret delar nämndens uppfattning att införandet av viktbaserad taxa är ett viktigt steg i utvecklingen av avfallshanteringen i Stockholms stad.

Mina synpunkter

Trafik- och renhållningsnämndens förslag till taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin att gälla från den 1 januari 2012 innebär i huvudsak enbart mindre justeringar av de tidigare avgifterna. Däremot är en viktig nyordning att trafik- och renhållningsnämnden inför en viktbaserad taxa för s.k. vikt-hämtning för en- och tvåfamiljshus. Taxestrukturen för hushållsavfall är ett viktigt styrinstrument för att uppmuntra till en förbättrad resurshushållning. De hushåll som skapar mindre avfall betalar mindre än de som skapar mer avfall. Denna taxestruktur är att föredra jämfört med volymbaserad kärntaxa där faktisk avfallsmängd inte styr den samlade avfallsavgiften.

I budgeten för 2012 har Stockholms stad höjt ambitionen för insamling av matavfall. Incitamentsstrukturerna för hur detta mål ska uppnås ska nu utredas under första kvartalet 2012. Om denna utredning skulle visa att förändringar av avfallstaxan är nödvändiga kan trafik- och renhållningsnämnden under 2012 återkomma till fullmäktige med förslag om justering av taxan för resterande del av innevarande period.

Min förhoppning är att även stockholmare som bor i flerfamiljshus ska få en viktbaserad taxa under de kommande åren. Förändringen av taxestrukturen är ett viktigt steg i Stockholms stads miljöutvecklingsarbete där goda insatser för miljön ska premieras.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Avfallstaxa 2012

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Daniel Helldén* (MP) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att

1. delvis godkänna borgarrådets förslag till beslut
2. subventionen för insamling av utsorterat matavfall höjs
3. en större prisdifferentiering med avseende på hämtningstäthet införs
4. därutöver anföras följande

Avfallstaxorna är kraftfulla styrmedel för att minska uppkomsten av osorterat avfall. Vi anser att det måste löna sig att sortera ut matavfall och att subventionen för insamling av utsorterat matavfall därför ska höjas. Detta kommer även att fungera som ett incitament för fler hyresvärdar och boende i en- och tvåfamiljshus att välja att prova matavfallskärl.

För att motverka och förebygga uppkomsten av avfall bör de hushåll som genererar lite avfall och endast behöver hämtning var 4:e vecka premieras genom en lägre avgift än den som föreslås. Taxan för hämtning varje vecka bör höjas, för att styra mot en mindre mängd genererat avfall och en högre utsorteringsgrad.

Stockholm ligger idag långt efter det nationella målet att omhänderta 35 procent av matavfallet år 2010. Därför måste arbetet med insamling och behandling av matavfall till biogas intensifieras. Staden ska utöka matavfallsinsamlingen till minst 70 procent.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin fastställs, i enlighet med trafik- och renhållningsnämndens förslag enligt bilaga 2, att gälla från och med den 1 januari 2012.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Stockholm den 30 november 2011

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Ulla Hamilton

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Emilia Hagberg* och *Stefan Nilsson* (båda MP) med hänvisning till reservationen av (MP) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Ann-Margarethe Livh* (V) enligt följande.

Vi anser att det är viktigt med differentierade avfallstaxor för att minska osorterat avfall och för att minska antalet hämtningstillfällen. Utvecklingen i form av individens beteende måste emellertid följas noggrant så att inte en allför differentierad taxa leder till att avfallet kommer på ”villovägar”. När det sk. Frivalet införs, som innebär att kommunen inte längre har ansvar för och ensamrätt att ta hand om företagsavfall som liknar hushållens avfall, s.k. jämförbart avfall, kan det finnas risk för att vi kan få en okontrollerad avfallshantering som i förlängningen leder till en sämre avfallshantering.

Dessutom anser vi att staden behöver intensifiera insatserna för att främja insamling av matavfall i flerfamiljshus, i enlighet med den skrivelse som vänsterpartiet har lagt bland annat i trafik- och renhållningsnämnden.

ÄRENDET

Trafik- och renhållningsnämnden har den 19 oktober 2011 beslutat om taxa för 2012 för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inkl. taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin. Taxan föreslås gälla från och med den 1 januari 2012.

Trafik- och renhållningsnämndens förslag till taxa för 2012 innebär i likhet med tidigare år en självfinansierad taxa. Inga abonnemang föreslås vara avgiftsfria för kunden. Taxan bygger på samma sätt som tidigare på att kunden debiteras för beställd behållarvolym eller faktisk hämtad vikt på avfallet. Trafik- och renhållningsnämnden gör bedömningen att en styrning via taxan när det gäller vissa typer av abonnemang är nödvändig för att på lång sikt säkerställa en trygg, stabil och kostnadseffektiv hämtning för avfallskunderna.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och renhållningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 oktober 2011 att föreslå kommunfullmäktige att anta taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inkl. taxa för skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin, att gälla från och med 2012-01-01, i enlighet med förslag i bilaga 1 till tjänsteutlåtandet.

Reservation anfördes av Martin Hansson m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 september 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Trafikkontorets förslag till taxa för år 2012 innebär liksom tidigare år en självfinansierad taxa. Inga abonnemang föreslås vara avgiftsfria för kunden. Taxan bygger på samma sätt som tidigare på att kunden debiteras för beställd behållarvolym eller faktisk hämtad vikt på avfallet. Dock gör kontoret bedömningen att en styrning via taxan när det gäller vissa typer av abonnemang är nödvändig för att på lång sikt säkerställa en trygg, stabil och kostnadseffektiv hämtning för avfallskunderna.

Flerfamiljsfastigheter

Under 2011 påbörjades arbetet med att fasa ut de tunga 240-liters komprimerade säckarna (E240 L komp) och 350-liters säckarna (E350 L). Det arbetet kommer att fortsätta under 2012. Fastighetsägare är informerade om behov av förändring då dessa säcktyper är olämpliga ur arbetsmiljösynpunkt. Att stänga av komprimatorn på en säckväxlare är relativt enkelt och räcker inte denna åtgärd kan exempelvis de översta inkasten i huset stängas av för att ytterligare minska vikten på säcken. Målet är att

E240L komprimerad säck och E350L säck ska vara helt urfasade vid halvårsskiftet.

Taxan föreslås öka för verksamheter och flerbostadsfastigheter enligt följande:

- E240 L komp	5,0 %
- E350 L	5,0 %
- Komprimerade kärl	5,0 %
- Lösmängd	2,5 %
- Hämtning 3 ggr/v	2,5 %
- Hämtning 4 ggr/v	3,5 %
- Hämtning 5 ggr/v	4,0 %

I taxan har maskinell hämtning premierats i förhållande till manuell hämtning samt att taxan för hushållsavfall i kärl premieras framför hushållsavfall i säck.

För flerfamiljsfastigheter föreslås subventionen för insamling av utsorterat matavfall vara oförändrad till 40 % i jämförelse med ordinarie taxa för hushållsavfall.

Villafastigheter

Under året införs en viktbaserad taxa införs för villafastigheter. Med detta premieras utsortering av matavfall och förpackningar. Taxan består av grund-, hämt- samt en rörlig avgift. Grundavgiften täcker kostnader för kontorets administration och drift av återvinningscentraler samt miljöstationer. Denna avgift är lika stor för alla villafastigheter oberoende av hämtningsfrekvens eller kärlstorlek. Hämtningsavgiften speglar kontorets kostnad för hämtningen av hushållsavfall. Den rörliga avgiften sätts relativt låg för att inte få alltför stora taxor för de avfallslämnare som har mycket avfall, exempelvis familjer med blöjor. Parallellt med vikttaxan kommer abonnemangstaxan att finnas kvar för taxesättning vid eventuella tekniska problem.

För att stimulera till källsortering av matavfall föreslår kontoret att en reduktion på grundavgiften införs. Vidare sätts den rörliga avgiften för det utsorterade matavfallet till samma belopp som för hushållsavfallet, detta för att minimera risk för felsortering i matavfallskärlet.

Taxan för villafastigheter övergår från att vara volymbaserad till att vara viktbaserad. Kärlstorleken har därmed ingen betydelse för avgiftsnivån.

Taxan föreslås vara enligt tabell nedan

	1 gång/v	var 14:e dag	*var 4:e v	matavfall
Grundavgift, kr/år	700	700	700	-240
Hämtavgift, kr/år	520	260	130	
Rörlig avgift, kr/kg	1	1	1	1

Not *: Var 4:e vecka endast vid separat matavfallsinsamling

Nedan redovisas taxor för år 2011 och utfall enligt ovanstående förslag för 2012 vid tre olika avfallsvikter per hämtningstillfälle där 13 kg är en beräknad snittvikt av hushållsavfallet.

År 2011	1 gång/v	var 14:e dag	var 4:e v
Kärl 140 L	1 760	1 220	1 064
Kärl 190 L	1 952	1 380	1 192

År 2012	1 gång/v	var 14:e dag	var 4:e v
5 kg	1 480	1 090	655
13 kg	1 896	1 298	759
30 kg	2 780	1 740	980

Övriga taxor

Taxor för grovavfall, slam, el-avfall mm har indexerats enligt renhållningsindex R77:2 med 4,7 %.

Övrig förändring i 2012 års taxa är att hämtning av fett, fritureolja och liknande från enskilda slutna behållare införs.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att Trafik- och renhållningsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall för år 2012 i enlighet med detta förslag. Taxan ska gälla från och med 2012-01-01.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 28 oktober 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Trafik- och renhållningsnämnden föreslår ett taxeuttag för 2012 om 441,0 mnkr, vilket är något högre än det beräknade taxeuttaget om 438,1 mnkr för 2011. Stadsledningskontoret konstaterar att det föreslagna taxeuttaget för 2012 är i nivå med den prognos om taxeuttaget för 2011 som nämnden lämnade i samband med tertialrapport 2 2011, om 440,0 mnkr. Kostnaderna, inklusive kapitalkostnader, för stadens avfallshantering 2012 beräknas öka med totalt 2,3 mnkr i jämförelse med prognos för 2011 som lämnats i tertialrapport 2. Detta förklaras i huvudsak av en beräknad driftsättning av Sätra återvinningscentral i slutet av 2012. Kostnadsökningen för 2013 om 21,1 mnkr i jämförelse med 2012 förklaras i huvudsak av helårseffekt av Sätra återvinningscentral. Intäkterna 2012 beräknas minska något, 3,3 mnkr, i förhållande till prognos för 2011 och detta förklaras i huvudsak av övergången från manuella till maski-

nella hämtningsmetoder, där de manuella metoderna har en högre taxa.

Trafik- och renhållningsnämnden föreslår endast mindre justeringar av avgifterna för 2012. Basabonnemangen för flerbostadshus, företag och verksamheter är oförändrade med undantag av tilläggsabonnemangen där avgifterna höjs med mellan 2,5–4,0 %, samt för de basabonnemang som är under avveckling, t.ex. för de tunga 240-liters komprimerade säckarna och 350-liters säckarna, för vilka avgifterna höjs med 5,0 %.

Under 2012 kommer trafik- och renhållningsnämnden att införa en viktbaserad taxa, s.k. vikhämtning, för en- och tvåfamiljshus, vilket beräknas ske från halvårsskiftet. Detta kommer att innebära att kunderna betalar en fast avgift, som består av en grund- och hämtavgift, samt en rörlig avgift för behandling. Stadsledningskontoret konstaterar att vikhämtningen beräknas innebära att avgifterna för hushållen beräknas hamna på ungefär samma nivå som med nuvarande system med volymhämtning, räknat på en snittvikt för hushållsavfallet.

Stadsledningskontoret är positivt till den differentiering av taxan som görs i syfte att styra mot en avfallshantering som är bättre ur ett miljö- och arbetsmiljöperspektiv. Taxan är konstruerad så att maskinella hämtningsmetoder premieras framför manuella. Trafik- och renhållningsnämnden bedömer t.ex. att de tyngsta säckarna, som idag är förenade med arbetsmiljöproblem, beräknas vara helt utfasade vid halvårsskiftet 2012.

Stadsledningskontoret konstaterar att den nya taxan innebär att trafik- och renhållningsnämndens budget för renhållningsverksamheten för 2012 beräknas hamna på netto 0, vilket är i enlighet med kommunfullmäktiges budget för 2012. Trafik- och renhållningsnämnden beräknar inte behöva ta något i anspråk av de avsatta medlen för renhållningsverksamheten, som vid bokslutet 2010 uppgick till 60,3 mnkr. Stadsledningskontoret konstaterar att revideringen av avfallstaxan medför behov av justering av budgeten för trafik- och renhållningsnämndens renhållningsverksamhet, på både kostnads- och intäktssidan. Stadsledningskontoret föreslår att justering av nämndens budget får beaktas i samband med ärendet om avstämning av mål och budget för 2012.

Stadsledningskontoret konstaterar att kommunfullmäktige senast under december 2012 måste fatta beslut om den nya taxan för att den enligt trafik- och renhållningsnämnden förslag ska kunna börja gälla från och med 1 januari 2012.

Stadsledningskontoret kan konstatera att det även under 2012 föreligger en viss osäkerhet avseende intäktsutvecklingen under kommande år om Frival för verksamheter införs, vilket innebär att kommuner inte längre har ansvar för och ensamrätt att ta hand om företagsavfall som liknar hushållens avfall, s.k. jämförligt avfall. En utredare är nu tillsatt för att ta fram ett nytt förslag på definition av hushållsavfall. Trafik- och renhållningsnämnden bedömer påverkan på 2012 som mindre sannolik.

Stadsledningskontoret föreslår, efter dialog med trafikkontoret, att förtydligande görs i bilaga 1, Avfallstaxa 2012, under rubriken Slam och fettavskiljare. I jämförelse med Avfallstaxa 2012 som trafik- och renhållningsnämnden beslutat om har ”påbörjad” lagts till framför timme respektive m³ i avgiftsspecificeringen för slam och fettavskiljare, se sid 19 i bilaga 1.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer taxa för hushållsavfall och därmed jämförligt avfall inklusive taxa för

skrymmande hushållsavfall m.m. samt slam och latrin, i enlighet med trafik- och renhållningsnämndens förslag enligt bilaga 1, att gälla från 1 januari 2012.

RESERVATIONER M.M.

Trafik- och renhållningsnämnden

Reservation anfördes av Martin Hansson m.fl. (MP) enligt följande.

- 1 att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
- 2 att subventionen för insamling av utsorterat matavfall höjs
- 3 att det görs en större prisdifferentiering med avseende på hämtningstäthet
- 4 att nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat samt att därutöver anföras:

Avfallstaxorna är kraftfulla styrmedel för att minska uppkomsten av osorterat avfall. Vi anser därför att det är viktigt att det lönar sig att sortera ut matavfall, subventionen för insamling av utsorterat matavfall ska därför höjas. Det kommer även fungera som ett incitament för att fler hyresvärdar och en- och tvåfamiljshus väljer att prova matavfallskärl.

För att motverka och förebygga uppkomsten av avfall bör de hushåll som genererar lite avfall och endast behöver hämtning var 4:e vecka premieras genom en lägre avgift än den som föreslås. Taxan för hämtning varje vecka bör höjas, för att styra mot en mindre mängd genererat avfall och en högre utsorteringsgrad.

Stockholm ligger idag långt efter det nationella målet att omhänderta 35 procent av matavfallet år 2010. Därför måste arbetet med insamling och behandling av matavfall till biogas intensifieras. Staden ska utöka matavfallsinsamlingen till minst 70 procent år 2014 40 samt investera i en biogasanläggning.